

DANS LA MAISON *Tuğçe ERDEM*

ÖLÜ OZANLAR DERNEĞİ *Fatma YILDIRIM*

VERONIKA ÖLMEK İSTİYOR *Havva Nur ERAYDIN*

İNSAN TABİATINI TANIMA *Melike GÜMÜŞ*

TÖRE *Ahmet ALAKUŞ*

ANLAŞILMAZ KONUŞMALAR *Mücahit AKKAYA*

içindekiler

03 Genel Yayın Yönetmeninden

KİTAP ANALİZLERİ:

FİLM ANALİZLERİ:

05 **Dans La Maison**
Tuğçe Erdem

14 **Veronika Ölmek İstiyor**
Havva Nur Eraydın

16 **İnsan Tabiatını Tanıma**
Melike Gümüş

07 **Wonder**
Özlem Tekin

TİYATRO ANALİZLERİ:

09 **Split**
Büşra Vurkun – Esra Suna

19 **Töre**
Ahmet Alakuş

11 **Ölü Ozanlar Derneği**
Fatma Yıldırım

21 **Anlaşılmaz Konuşmalar**
Mücahit Akkaya

Genel Yayın Yönetmeninden...

Merhaba, değerli okuyucularımız. Nihayet Psikolektif + dergimizin yepyeni sayısı ile sizlerle. Bu sayı, aynı zamanda Psikolektif + dergisinin birinci yılını doldurduğunu da ifade etmekte. Kasım 2018'de ilk sayımızla sizlerle buluşmuş, ardından çıkan üç sayı ile birlikte; üç ayda bir sizlerle buluşturmuştuk Psikolektif + dergimizi. Bu sayıda nicelik açısından zengin, birinci yıla özel birbirinden farklı incelemeleri sizlerle buluşturmayı hedefliyorduk ancak film ekibimizin sadece iki inceleme ile bu sayıya katkı sunması bu konudaki hedefimizi gerçekleştirmemizi engelledi. Yeni yazılan iki film incelemesine ek olarak iki film incelemesi daha yer almakta bu sayıda. Bu film incelemelerini özel kılan şey ise web sitemizde en çok okunan iki film incelemesi olmalarıdır. Dergimizin formatına uygun bir şekilde revize edilen incelemeler bu sayıda sizlerin beğenisine sunulmaktadır. Bunların yanında iki kitap ve tiyatro oyunu incelemesi bu sayımızda sizlerle olacak. Toplamda sekiz yazıdan oluşan dergimizin bu sayısının kapağında bizleri Demet Akbağ karşılamakta. Dergide yer alan incelemelere bakıldığında zorluklara göğüs germeye çalışan karakterlerin ön planda olduğu görülmektedir. Türkiye sinemasının önemli isimlerinden Demet Akbağ ise genelde sinemamız özelde kadın oyuncularımız açısından kıymetli bir yerde bulunmaktadır. Hayat verdiği karakterlerle birçok kişiye umut olmayı başarmıştır. 1959 yılında Denizli'de doğan oyuncu, aslen İstanbullu olmasına rağmen ailesinin memuriyet yaşantısından ötürü çocukluğunu Denizli'de geçirmiştir. 1982 yılında amatör olarak başladığı tiyatro hayatına, sonraki yıllarda profesyonel olarak devam etmiş, "Bir demet tiyatro", "Haybeden gerçeküstü aşk" ve "Hükümet kadın" gibi birçok yapımda oynamıştır. Mizahı ve ciddiyeti beraberinde barındıran bir kişiliğe sahip olan Akbağ, sivil yaşamında kadını güçlendirme ve kız çocuklarını destekleme konuları ile de yakından ilgilenmiştir. Sizleri kapağında Demet Akbağ'ın içeriğinde ise birbirinden nitelikli sekiz incelemenin yer aldığı Psikolektif + dergisinin 5. Sayısı ile baş başa bırakmadan önce, bu sayı ile birlikte ekibimizden ayrılan Şule Kenanlar'a katkılarından ötürü teşekkür ederken yine bu sayıyla aramıza katılan Havva Nur Eraydın'a aramıza hoş geldin diyoruz. Keyifli okumalar dileriz.

MÜCAHİT AKKAYA
PSİKOLEKTİF+ GENEL YAYIN
YÖNETMENİ

psikolektif

psikolektif@gmail.com

psikolektif

Bölüm Editörleri

Film - Ayşe ÇOKYAVAŞ

Tiyatro - Ahmet ALAKUŞ

Görsel Tasarım - Sertan Hamza GÜR

PSİKOLEKTİF+
FİLM İNCELEMELERİ

DANS LA MAISON (EVDE)

Film Künyesi

Vizyon tarihi: 2012

Tür: Gerilim

Yapım: Fransa

Süre: 1 saat 43 dakika

İmdb Puanı: 7.4

Oyuncular: Fabrice Luchini, Ernst Umhauer, Kristin Scott Thomas

Yönetmen: François Ozon

Edebiyat ve kitap yazma konusunda başarılı olmaya çabalayan Germain'in yazma konusunda hüsrana uğrayıp bir lisede edebiyat öğretmeni olmasıyla başlıyor filmin hikayesi. Fransızca dersinde öğrencilerin hafta sonlarını nasıl geçirdiğine dair yazı yazmalarını isteyen ödevin sonucunda gelen kompozisyonlar da bu hüsrana devam ettiriyor. Bir öğrenci hariç: Cloude. Hayal gücünün sınırlarını zorlayarak yazdığı hikayeler gerçek mi değil mi sorusunu sordururken Cloude ve Germain arasında öğretmen öğrenci olarak yakınlaşmalar başlıyor.

-Yazı spoiler içermektedir.-

Engelli babası, bu duruma katlanamayarak evi terk eden annesi ile yaşamak zorunda kalan ve bir noktada ihmale uğramış olan Cloude, 'normal aile' olarak adlandırdığı arkadaşı Rafa'nın ailesini gözlemlemeye başlıyor. İçinde duyduğu merak bu gözlemlemenin bir yılı aşmasıyla birlikte röntgencilik seviyesine kadar ulaşıyor. Kontrol altına alamadığı bir dürtü onu evin içini de tanıması gerektiğine ikna ediyor. Rafa'ya ders çalıştırma bahanesi ile evin kapıları ona açılıyor ve hayal gücünün de yardımı ile Fransızca dersinde tüm kompozisyonlarında

bir FRANÇOIS OZON filmi

EVDE

DANS LA MAISON

FABRICE LUCHINI KRISTIN SCOTT THOMAS EMMANUELLE SEIGNER DENIS MENOCHET ERNST UMHAUER

JEAN-FRANÇOIS BALMER BASTIEN UGHETTO

'normal ailenin evi' ana konu haline geliyor. Cloude kurduğu cümlelerinde ailesiyle yaşayamadığı birçok duyguyu Rafa'nın ailesine aktarıyor. Hiçbir zaman yaşamak zorunda kalmadığı Oedipus Kompleksini Rafa'nın anne ve babası üzerinde yaşıyor. Dünyanın en sıkıcı kadını olarak değerlendirdiği Rafa'nın annesine başlangıçta şefkat isteğiyle yaklaşırken bir müddet sonra şehvet hissederek yaklaşıyor ve bu noktada baba onun için tehdit haline geliyor. Babanın işinin yolunda gitmemesi, güçsüz duruma düşmesi başlangıçta onu mutlu ederken, normal aile tablosunda beklediği çatlakların oluşmaması Cloude'n babayla özdeşleşmesinden başka yolu mümkün hale getirmiyor. Babaya yakınlaşmak istediği süreçte ise arkadaşı Rafa tehdit oluşturuyor. Onu ailenin dış noktasına yerleştirmeye çalışıyor. Çocukluğunda yeteri sevgiyi ailesinden görememiş, ihmal edilmiş ve çocuk yaşta babasının bakımı ile ilgilenmek zorunda kalan Cloude, film boyunca ev içinde durmak için her türlü çabayı gösteriyor, normallığın kıyısına da olsa tutunabilmek için uğraşıyor.

Yazdığı kitapları hiç okunmayan Germain, arka sıralarda kendine benzeyen bir çocuk keşfediyor fakat tek bir farkla: yazmak için gerekli ilham. Cloude ve Germain'in yakınlaşmasında başlangıçta Germain'in gerçekleştiremediği hayallerini Cloude'un gerçekleştirmesini istemesi sebep olarak görülse de filmin ilerleyen sahnelerinde Germain'in Cloude'u hiç sahip olmadığı çocuğunun yerine koyduğunu ve üretkenliğe karşı durgunlaşma evresindeki gelişim görevini yani üretkenliğini Cloude üzerinden gerçekleştirmeye çalıştığını fark ediyoruz. Germain'in hastalık sebebiyle çocuk sahibi olamayan eşi ise bu gelişim krizini sanat eserleri oluşturma çabası ile aşmaya çalışıyor ve bir sanat galerisi işletiyor. Öğretmenin öğrenciye olan bu ilgisi 'normal aile' içerisine tutunamayan Cloude'un dikkatini çekiyor ve otorite figürü olarak kendisine Germain'i seçiyor. Başlangıçta ona 'usta' tanımıyla yaklaşılsa da bir süre sonra onun hatasını bulmaya çalıştığı güç savaşına girdiğini fark ediyoruz. Bu çaba ise ilerleyen sahnelerde Germain'in hayatında ona iyi gelen tek insan olma saplantısına evriliyor.

Filme ilişkin izlenimlerim

Film birçok sahnesinde gerçek mi değil mi sorusunu izleyiciye sordurtuyor. Fakat Cloude'un yazdıkları hayal ürünü olsa dahi yeterli bir aileye sahip olamama durumunun kimlik oluşturma sürecinde olan bir ergene olan etkilerini gözlemlemek için fırsat sunuyor. Bununla birlikte film aslında teknolojik gelişmelerle birlikte yozlaşan gençliğe ve insanları tek tip hale getirmeye çalışan eğitim sistemine de bir eleştiride bulunuyor. İyi seyirler dilerim...

TUĞÇE ERDEM
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

WONDER

Film Künyesi

Vizyon tarihi: 2017

Tür: Dram, Aile

Yapım: Amerika

Süre: 1 saat 53 dakika

İmdb Puanı: 8.0

Oyuncular: Jacob Tremblay, Julia Roberts, Owen Wilson

Yönetmen: Stephen Chbosky

R. J. Palacio tarafından kaleme alınan Wonder adlı kitapla aynı adı taşıyan Wonder filminde August Pullman'ın -Auggie'nin- hayatına konuk oluyoruz. Auggie, Treacher Collins Sendromu ile dünyaya gelmiş bir çocuk olarak karşımıza çıkıyor. Treacher Collins Sendromu'na ebeveynlerden aktarılan genler neden olmaktadır. Gözlerde, kulaklarda, yanaklarda belirgin bir deformasyona neden olan bu sendromun Auggie'nin ve ailesinin hayatına nasıl etki ettiğini

izliyor olacağız. Film, sadece Auggie'nin hayatına odaklı bir şekilde ilerlememektedir, yan karakterleri de anlamamız için bize olanak sağlamaktadır.

-Yazı spoiler içermektedir.-

Auggie, 10 yaşındadır ve şimdiye kadar annesi Auggie'ye evde eğitim vermiştir. Annesi artık Auggie'nin okulda eğitim almasının daha iyi olacağını düşünmektedir. Auggie, okulda dış görünüşünden dolayı dışlanacağını ve arkadaş edinemeyeceğini düşünmektedir. Doğumundan bu yana yirmi yedi ameliyat geçirmiş ve bu sayede duyması daha iyi hale gelmiştir ama yüzünde hala deformasyonlar vardır. Bu da kendini yeterince iyi hissetmemesine neden olmaktadır. Bu yüzden astronot kaskıyla yüzünü gizlemek istemektedir. Auggie'nin okulda sözel ve psikolojik zorbalığa uğradığını görmekteyiz. Dış görünüşü ile alay edilmektedir, çocukların bakışlarına maruz kalmaktadır. Okulda yemeklerini yalnız yemektedir. Okuldaki çocuklar onu hastalıklı olarak nitelendirmektedir. Auggie'ye dokununca ondan salgın kapacaklarını düşünmektedirler. Auggie'nin bu süreçte en yakın arkadaşı Jack Will olur ama Jack Will'in bir arkadaş grubunda yer alabilmek için Auggie hakkında söyledikleri yüzünden araları bozulur.

Jack Will, küs oldukları süreçte anlar ki; arkadaşlık bir kişinin dış görünüşü ile ilgili değildir. Auggie'yi Auggie olduğu için sevmektedir. Babasının ise Auggie'yi her durumda cesaretlendirdiği söylenebilir. Hatta

astronot kaskını saklayarak ona ihtiyaç duymadığını da somut bir şekilde anlamasını sağlıyor Auggie'nin. Olivia-Via-, Auggie'nin ablasıdır. Dördüncü yaş gününde bir erkek kardeşinin olmasını dilemiştir. Kardeşi doğduğunda ise kendi söylemiyle onu sevmesi birkaç saniye sürmüştür. Her zaman Auggie'nin yanında yer almıştır. Auggie'nin kendini kötü hissettiği zamanlarda elinden geleni yapmıştır. Annesi ve babası Via ile yeterince ilgilenememiştir, Auggie'nin doğumuyla tüm dikkatlerini Auggie'nin üzerine vermişler ve Via'yı yalnız bırakmışlardır. Via, evlerini Auggie'nin etrafında dönen bir dünya olarak betimlemektedir. Anneannesi öldüğünden beri kendini daha da yalnız hissetmektedir. En yakın arkadaşı Miranda ile sorunları vardır ve bu durum onu daha da yalnızlaştırmıştır. Justin ile tanışması onun sosyalleşmesinde etkili olmuştur. Ergenlik döneminde önem arz eden bir konu olan karşı cins ile ilişkilerde başarılı bir adım atmıştır Justin ile tanışarak. Tiyatro kulübüne katılmıştır ve şimdiye kadar deneyimlemediği bir aktivite ile kendini keşfetmek ve sosyalleşmek için bir adım atmıştır. Isabel, Auggie doğduktan sonra hayallerine veda etmiş bir ebeveyn olarak karşımıza çıkmaktadır. Çocuk kitabı çizeri olmak ve resim dersi vermek gibi hayallerinden vazgeçmiştir. Tezini yazma aşamasındayken Auggie'nin doğumuyla beraber tez yazımını rafa kaldırmıştır. Tüm hayatını Auggie etrafında şekillendirmiştir. Denilebilir ki; Isabel, Auggie doğduktan sonra Isabel kimliğini bir kenara bırakarak sadece anne kimliği ile hayatına devam

etmiştir. Hem kendini unutmuştur hem de Via'yı. Eşi Nate ile aşırı korumacı bir ebeveyn tutumu benimseyerek Auggie'yi ortaokula kadar okula göndermemişlerdir. Aslında Nate'in bu konuda daha da korumacı davrandığını görüyoruz. O, okula daha sonra başlaması gerektiğini düşünmektedir. Isabel, Auggie'nin okula başlaması ile tez yazmaya yeniden başlamıştır. Kendini hatırlamak için ilk adımı böylece atar. Yaşanan ebeveyn-çocuk çatışmasına bakacak olursak Isabel ve Via arasında geçmektedir. Via, bir tiyatrodan rol alacağını ailesine söylememiştir. Annesi, önemli bir olay olduğunu düşündüğü için Via'yı suçlamıştır. Annesi, Via konusunda ihmalkâr davrandığı için Via ona karşı öfkeli ve bunu tartışma sırasında dile getirerek kendini ifade etme olanağı bulmuştur.

Via'nın en yakın arkadaşı Miranda'ya bakacak olursak yaz tatilinde gittiği kampta kendi ailesini anlatırsa reddedileceğini düşünerek Via'nın ailesini kendi ailesi gibi tanıtmıştır ve böylece kampta kabul gören biri olmuştur. Çünkü babası annesini terk etmiştir ve annesi de bu durumla baş edememiştir. Miranda, bu evrede annesinin ebeveyni haline dönüşmüştür. Ergenlik döneminde bireylerin bazen bir gruba katılmak için istemedikleri şeyleri yaptıkları ve kendilerini olduğundan farklı tanıttıklarını görebiliyoruz. Miranda da bunu yapmıştır. Suçluluk duyduğu için de Via ile iletişimini koparmıştır.

Via'nın başrolde oynadığı bir tiyatro sayesinde annesi ile arası düzelir, Isabel'in Via'yı hatırlamasını sağlar. Bu tiyatro sayesinde Via ile Miranda da eskisi gibi olmaya karar verir. Ayrıca, Auggie'nin okulda kabul edildiğini ve arkadaşlık ilişkilerini geliştirdiğini görüyoruz.

Filme ilişkin izlenimlerim:

Hem Auggie'nin hem Via'nın arkadaşlık ilişkilerine bakınca arkadaşlıkta dış görünüşün önem arz etmediğini, önemli olanın sevgi ve birine verilen değer olduğunu görüyoruz.

ÖZLEM TEKİN PSİKOLOJİK DANIŞMAN

SPLIT

Film Künyesi

Vizyon tarihi: 2016

Tür: Gerilim

Yapım: ABD

Süre: 1 saat 57 dakika

İmdb Puanı: 7.3

Oyuncular: James McAvoy , Anya Taylor-Joy , Betty Buckley

Yönetmen: M. Night Shyamalan

"Acı çekmiş ve parçalanmış insanların bizden bir eksiklikleri olduğunu düşünüyoruz, ya bizden fazlaları varsa ?"

Night Shyamalan tarafından yazılıp yönetilen film seyirciyi alıp başka bir dünyaya sürüklüyor. Film, kişilik bozukluğu olan Kevin Wendell Crumb'ın dünyasını bize çok çarpıcı bir şekilde anlatmaktadır. Gerilim türündeki filmde başarılı bir psikiyatrist olan Fletcher'in baktığı bir vaka onun hayatını büyük oranda etkileyecektir. Kevin'in özellikleri oldukça etkileyici ancak bu vakayı anormal hale getiren şey 23 farklı kişiliğe sahip olmasıdır. Film Kevin'in bütün karakterlerini seyirciye aktarmıyor. Ancak başat olan birkaç karakter film için oldukça önem taşıyor.

-Yazı spoiler içermektedir.-

Tedavi sürecindeyken Fletcher'den sakladığı kişiliği Dennis, diğer kişilikleri üzerinde hakimiyet kurar. Saplantılı fantezileri sonucunda 3 kız arkadaşını kaçıran bir mahsene hapseder (Aslında mahsenden kastedilen karakterlerden birinin çalıştığı bir hayvanat bahçesinin bakım dairesidir). Kızlarla değişik karakterlerle konuşan Kevin, bu süreçte tedaviyi de ihmal etmez. Kişilik özelliklerine şöyle bir göz atılabilir:

Dennis: Diğer içe kapanık kişiliklerin aksine baskı ve dışlanmaya karşı verdiği bir iç savaşla kendisini kanıtlama arzusuyla ortaya çıkan şeytani bir kişiliktir. Ayrıca küçük yaşlarda annesinin baskı ve zorlayıcı tutumlarından dolayı Denniste OKB görülmektedir. Diğer ilginç yönü ise kızların çıplak dans etmesinden hoşlanmasıdır. Dennis birçok olumsuz yönü ile kontrolü eline almaması gereken bir karakterdir. Bütün bu kötü yanlarına rağmen kaçırdığı kızlara zarar vermemektedir.

Hedwig: Yaşça kişiliklerin en küçüğüdür ve film akışında da görüldüğü gibi kızların da kolaylıkla yönlendirebildiği, büyük oranda Kevin'in masumiyetini simgeleyen yanıdır. Patricia: Dennisle beraber ipleri eline alan Patricia, Kevin'in küçükken yaşadığı taciz sonucu ortaya çıkan bir kişilik olarak düşünülmektedir. Barry: Kevin'in yaratıcı yönünü simgeleyen gay karakter Barry, Kevin'in uzunca bir süre kontrolü elinde tutan karakteridir. Fletcher'a terapiye gelen karakter çoğunlukla Barrydir. Ancak zaman zaman diğer karakterler de ışığı alabilmektedir ve Fletcher onlarla da konuşabilmektedir.

Hedwig: Yaşça kişiliklerin en küçüğüdür ve film akışında da görüldüğü gibi kızların da kolaylıkla yönlendirebildiği, büyük oranda Kevin'in masumiyetini simgeleyen yanıdır.

Patricia: Dennisle beraber ipleri eline alan Patricia, Kevin'in küçükken yaşadığı taciz sonucu ortaya çıkan bir kişilik olarak düşünülmektedir.

Barry: Kevin'in yaratıcı yönünü simgeleyen gay karakter Barry, Kevin'in uzunca bir süre kontrolü elinde tutan karakteridir. Fletcher'a terapiye gelen karakter çoğunlukla Barrydir. Ancak zaman zaman diğer karakterler de ışığı alabilmektedir ve Fletcher onlarla da konuşabilmektedir.

Canavar: Bunlara ek olarak Kevin'in alternatif benliğinde (alter egosunda) gizlenmiş olan ve de daha kendini henüz göstermemiş olan 24. bir kişiliği daha vardır. Bu kişilik ise oldukça sadist, şeytani ve katildir. Dennis bu karakteri "canavar" olarak adlandırır. Ayrıca canavar hayvanat bahçesindeki hayvanların birleşimi olarak düşünülebilir. Kevin'in yaşadığı acılar beynin potansiyelini en üst seviyede açığa çıkarmasına neden oluyor olabilir. Hatta öylesine güçlü ki diğer karakterleri bile yok edebilecek güce sahiptir. Kevin'in babasının trenle gitmiş olmasından dolayı alter egodaki canavar, trende bir ayinle ortaya çıkmaktadır. Yirmi dördüncü karakter olan bu canavardan insan evrimleşmesinin en üst aşaması olarak bahsedilir. Kevin içinde bu karaktere karşı koymaya çalışsa da başarılı olamaz.

Kaçırılan kişiler arasında yer alan Casey ise durumun farkına varır ve Kevin'in içindeki şeytani karakterin tamamen onu ele geçirmeden oradan kaçmanın bir yolunu bulmaya çalışmaktadır. Ayrıca film sadece Kevin üzerinde değil Casey 'in küçükken yaşadığı olaylar ve özellikle de amcasının yaptığı taciz üzerine

de tekrarlanan olumsuz anılara (flashbacklerle) odaklanmaktadır.

Filme ilişkin izlenim:

Parçalanmış, izlemekten pişman olmayacağınız sıra dışı bir film, iyi seyirler.

BÜŞRA VURKUN – ESRA SUNA
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

ÖLÜ OZANLAR DERNEĞİ

Film Künyesi

Vizyon tarihi: 1989

Tür: Dram, Gençlik

Yapım: ABD

Süre: 2 saat 20 dakika

İmdb Puanı: 8.1

Oyuncular: Robin Williams, Ethan Hawke, Robert Sean Leonard

Yönetmen: Peter Weir

Ölü Ozanlar Derneği Welton akademisindeki yaşamı anlatan bir film. Oradaki mevcut düzeni, öğrencileri, öğretmenleri ve ilişkilerini göz önüne koyuyor. Okulun temelde bağlandığı dört temel unsur bulunmaktadır: Gelenek, onur, disiplin ve mükemmellik. Hedef bunları gerçekleştirmektir. Öğrenciler her ne kadar öğretmen ve kurallardan hoşlanmasalar da bunlara bağlı olarak yaşıyorlar. Okulda oldukça katı bir anlayış hâkim. Tekdüzelik oldukça yoğun, ta ki edebiyat öğretmeni John Keating gelene kadar.

-Yazı spoiler içermektedir.-

ÖLÜ OZANLAR DERNEĞİ

John Keating de Welton akademisinden mezun olmuş bir öğretmen, yani tıpkı o sıralarda oturan Neil, Toods ve Pitts gibi eğitim almış; ancak hayatı orada aldığı eğitimden çok farklı bir şekilde yakalamış birisidir ve öğrencilerine de “Carpe Diem” sloganıyla farklı bakış açıları katmaya çalışmaktadır.

Öğrencilerin ailelerine gelecek olursak okul yönetimiyle tamamen bütünleşmişlerdir. Yani otoriter, disiplini esas alan, geleneksel bir anlayışa sahiptirler. Sanatsal faaliyetlere, öğrencilerin ne düşündüğüne önem vermezler. Yönetim ve öğretmenler ne derse onlar da ona uygun bir şekilde uygulamaya çalışırlar. Film eğitim akımları yönünden değerlendirilirse Daimicilik, üstün zekâlı ve seçkin kimseler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Welton akademisi de zaten bu amaca oldukça hizmet ediyor. Daimicilik değişime kapalıdır, tek tip insan yetiştirmek amaçtır. Welton akademisinde de öğrenciler ne zaman bir uyarılık yapmaya çalışsalar engellenmeye ya da cezalandırılmaya çalışılmışlardır. Öğrencilerin farklılıkları bu şekilde yok edilmektedir. Bu aslında sistem içerisinde yer almaması gereken bir uygulamadır. Çünkü farklılıklar insanlar için çok önemlidir. “Herkesin aynı düşündüğü yerde, aslında hiç kimse bir şey düşünmüyordur.” sözü buna en iyi örneklerdendir. Çünkü farklılık olmalı ki bir gelişme gösterilsin yeni şeyler yapılabilsin, yoksa toplum ve insanlar karanlığa mahkûm olabilir.

Her öğrencinin faydalanacağı bir sistemle eğitim daha verimli hale getirilebilir. Öğrenciler sadece bir yönde geliştirilmemelidir. Herkes yeterliliği, isteği doğrultusunda seçimini yapmalıdır. Ama ne yazık ki daimicilik ve esasicilik akımları bununla pek bağdaşmamaktadır. Bu akımlar öğrenciden ziyade öğretmeni merkeze alan, ezberci bir eğitimden ve tekdüzelikten yanadır. Bilhassa esasicilikte eğitim tek boyutludur. Geleneksellik çok önemlidir, akademide de yine bunun örnekleri görülmektedir. Okuldaki öğretmenlerin eğitim anlayışıyla birebir.

Tamamen süregelen eğitim teknikleri kullanılmaktadır. Hatta cezalandırmalar dahi. Belirli metot ve uygulamalar vardır. Peki, bu metotlar her öğrenciye hitap edip onların ihtiyaçlarını karşılıyor mudur? Bunun cevabını aslında Neil karakterinin yaşantısında görülebilir. Çünkü Neil sosyal bir çevreye sahip kendini geliştirmeye çalışan, aynı zamanda da tiyatroya düşkün oyuncu olmak isteyen bir gençtir. Ama bütün bunlara

her gün biraz daha silinmeye mahkum olarak devam edeceklerdir. Bu çok acıdır, belki de istemeden aldıkları o okuldaki eğitimleriyle hayata hep tek bir taraftan bakacaklar, bildikleri sandıkları şeylerin farklı boyutlarını algılayamayacaklardır. Burada yine eğitimin bir insani ve geleceğini şekillendirmedeki rolü açıkça görebilmektedir. Okul ayrıca toplumdan ve çevreden soyutlanmamalıdır. Hayatla, yaşamla iç içe olmalıdır. Bu gibi şeyler farkındalık kazanılması açısından önemlidir. Öğrenciye sunulan donanımlı araç gereçler alt yapılar, ona kazandırılan fikir

içinde bulunduğu durum hiç de izin vermez. Okulu zaten bu tip faaliyetleri değil, teknik ağırlıklı bir eğitim modelini benimsemiştir. Ailesi ise, özellikle babası, onu desteklemeye aksine ona karşı çıkar ve Neil'i engellemeye çalışır. Yani Neil' in bu farklılığı görmezden gelinir, önemsenmez.

John Keating işte burada devreye girer. Bu düzenin getirilerine tepki oluşturarak öğrencilerinden; farklı bakmayı, farklı yaşamayı kendilerine felsefe edinmelerini ister. "Carpe Diem " onlar için bir başlangıç olur. " Yaşadığın günü kavra ve hayatını olağan dışı yap".

Burada, akımlardan yeniden kurmacılığı görüyoruz. Çünkü bu akımda da eğitimin amacı toplumu yeniden düzenlemek ve toplumda gerçek demokrasiyi yerleştirmek olarak kabul edilmektedir. Eğitim açık bir sosyal reform hareketi geliştirmede önemli araçlardan biridir. Eğitim yeni bir toplumsal düzen yaratmaya girişmelidir. Bu işte esas güç öğretmenlerdedir. Bu akımın önemli özelliği, eğitimin davranış bilimlerinin bulgularına dayalı olarak toplumu yeniden inşa edeceğine inanılmasıdır.

Neil ve arkadaşları John Keating'in "Ölü Ozanlar Derneği"nden etkilenerek şiire merak salarlar. Mağarada gizli gizli toplanıp şiir okumaya başlarlar. İşte öğrencilerin burada bir takım farklılıkları açığa çıkar.

Cesaret bu işte önemlidir. Çünkü sınıfta Neil ve arkadaşlarına katılamayan öğrenciler de bulunmaktadır. Onlar ne yazık ki bir şeylerin hala farkına varamayan ya da cesaret edemediğinden bu akademinin ağır ve ezici eğitim sistemi altında

ya da düşünceden daha önemli değildir.

Eğitimde ilerlemecilik ruhu bulunmalıdır. İlerlemecilikte olduğu gibi öğrenci merkeze alınarak bir sistem geliştirilmelidir. Bu akımda işbirlikçi bir anlayış ve mevcut yapıların esnetilebilmesi söz konusudur. Sürekli teoriye bağlı kalınmaz, bütünsel bir sistemi vardır. Öğrenci aktiftir. Film akışında böyle bir sistem görülmemektedir. Nitekim oluşturulmaya çalışıldığında da John Keating okuldan gönderilmiş Neil de baskıdan ve kendini kabul ettirememesinden dolayı intihar etmiştir.

Filme ilişkin izlenimim

Şu unutulmamalıdır ki " Fikirler ve sözcükler dünyayı değiştirebilir." Ne düşündüğümüz nerede olduğumuz ve nereye varmak istediğimizi sorgulamalıyız. " Hayallerimizin sınırı yoktur." Bunların peşinden koşmalıyız. Tabi bunu yaparken destekçilerimizin de olması gereklidir. Bu konuda bireye destek olunmalıdır. Neil'in acı sonu bunu destekler niteliktedir ne yazık ki...

FATMA YILDIRIM
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

PSIKOLEKTİF+
KİTAP İNCELEMELERİ

VERONİKA ÖLMEK İSTİYOR

Kitap Künyesi

Yazar Adı: Paulo COELHO

Yayınevi: Can

Basım Yeri ve Tarihi: İstanbul, 2019

Sayfa Sayısı: 213

Paulo Coelho, Brezilyalı ve 1947 doğumlu. Kendini tümüyle edebiyata vermeden önce tiyatro yönetmenliği, oyunculuk, şarkı sözü yazarlığı ve gazetecilik yapmıştır. Hac adlı ilk romanından sonra Simyacı'yla dünya çapında üne erişen, bugüne kadar pek çok ödül ve nişana değer görülen Coelho; Birleşmiş Milletler Barış Elçisi ve Brezilya Edebiyat Akademisi üyesidir.

Kitapta, 24 yaşındaki Veronika'nın ilaç içerek gerçekleştirdiği başarısız bir intihar girişimi sonrasında yatırıldığı akıl hastanesi Villeté'de yaşadıkları anlatılmaktadır.

Veronika, dışarıdan bakıldığında her istediğine sahip görünen, genç ve güzel bir kız olmasına rağmen intihar girişiminde bulunmasını iki temel sebeple açıklamakta: birincisi, her gününün bir öncekiyle aynı olması yani monotonluk, ikincisi; dünyada her şeyin yanlış olduğunu düşünmesine rağmen kendisini herhangi bir şeyi düzeltebilecek durumda görmemesidir. Veronika'ya, Villeté'de bir hafta uyutulduktan sonra gözlerini açtığında Dr. İgor tarafından, aldığı ilaçlar sebebiyle kalbinin geri dönüşü olmayan bir hasara uğradığı ve bir haftalık ömrünün kaldığı söylenmiştir. Veronika, ne zaman geleceğini bilmediği ölüm saatini beklemektense kendi belirlediği bir zamanda ölebilmek için yeni yollar aramayı düşünmektedir. Villeté'de tanıştığı depresyon hastası olan Zedka'dan, hastanede Kardeşlik Çemberi adı verilen, sırf istediklerini söyleyebilmek, eleştirilmemek, davranışlarında özgür olabilmek için 'deli' taklidi yapan, kolayca dışarıya girip çıkan bir grubun olduğunu ve aradığı hapları onların karşılayabileceğini öğrenmiştir. Veronika, 'deli' taklidi yapan bir grubun var olabileceğine önce inanmasa da Zedka'yla olan sohbetinden sonra kafasındaki "delilik"

ve "normallik" kavramı alt üst olmuştur. Zedka tam da Dr. İgor gibi normallığın fikir birliğinden başka bir şey olmadığını, farklı olmaya cesaret edemeyenlerin ayrı bir gerçeklik kurarak delirdiğini öne sürmektedir. Veronika'nın anlam arayışı, davranışlarının sorumluluğunun kendisinde olduğunu fark etmesi, davranışlarındaki özgürlük vurgusu varoluşsal yaklaşımın temel savlarını akla getirmektedir. Öyle ki varoluşsal yaklaşıma göre; insan özgürdür, kendi yaşamını kendi oluşturur bu nedenle eylemlerinden sorumludur. Aynı zamanda insanın temel motivasyonu anlam arayışıdır.

Veronika, ara ara kalp krizi belirtilerini yaşamakta ve bunu kalbinin aldığı hasardan kaynaklı olduğunu düşünmektedir. Ancak; gerçek, Dr. İgor'un Fenotol adlı ilaçla kalp krizi belirtilerini yapay olarak ortaya çıkarmasıdır. 'Acılaşma' adını verdiği rahatsızlık üzerine bir tez yazmaya çalışan Dr. İgor'un amaçladığı; hastalığın iyi bir örneği olduğunu düşündüğü Veronika'nın üzerinde tedavi yöntemini denemektir.

“ O hapları aldığımda nefret ettiğim birini öldürmeye çalışıyordum. İçimde başka, sevebileceğim Veronikalar olduğunu bilmiyordum.”

Veronika, şimdiye kadar yaşamını şekillendirirken, başkalarının beklentilerini çoğunlukla kendi isteklerinin önünde tuttuğunu fark etmiştir. Bu farkındalık, ailesinin sadece hobi olarak kalmasını istediği piyanoyla olan bağı Villetede yeniden keşfetmesini sağlamıştır. Aynı zamanda piyano; şizofren tanısı konulan, hiç kimseye tepki vermeyen Eduard’la da iletişim dili haline gelmiştir. Hastanedeki diğer hastalarla kurduğu iletişim ve ‘delilik’in getirdiği özgürlük Veronika’yı bilişsel, duygusal, cinsel, davranışsal sınırlarını zorlamaya ve kendini tanımaya yönelik girişimlerde bulunmaya sevk etmiştir. En sonunda vücudunda herhangi bir hasarın olmadığından habersiz, ölümüne saatler kaldığını düşünerek şimdiye kadar öylesine yaptığı gündelik rutinlerini hassasiyetle yapabilmek için Eduard’la hastaneden kaçmıştır

Veronika’nın, ölüm kaygısıyla geçen her bir dakikanın önemini anlaması, varoluşçu yaklaşımın; “İnsanın ölüme ilişkin farkındalığı, yaşamın ve yaratıcılığın esin kaynağıdır.” görüşünü desteklemektedir. Varoluşçuluğa göre; ölümden korkmak aynı zamanda yaşamdan da korkmaktır. Yaşamı ve yaşamayı kabul edebilmek için ise; ölümü kabullenmek, yaşamın sonunu sürekli düşünmeden içinde bulunulan anı yaşamak gerekmektedir.

Villete’de pek çok hasta gözlerinin önünde ağır ağır gelişen kaçınılmaz ölüm bilincinin etkisinde kalmış, onlar da hayatta neler kaçırdıklarını düşünmeye, kendi yaşamlarını yeniden değerlendirmeye başlamışlardır. Böylece Dr. İgor’un “Ölüm bilinci bizi daha yoğun yaşamaya yöneltir.” savı haklı çıkmıştır.

Kitaba dair kişisel izlenimim:

Yazarın sade, duru ve akıcı anlatımıyla kitap oldukça kolay ilerlerken insan kendini sık sık sorular sorarken buluyor. Gerçekten ‘deli’ olan kim? İçimdeki ben ve başkaları için biçimlendirdiğim ben arasındaki farklar ne? Şimdiye kadar kaç kere Veronika’nın hissettiği gibi hissettim? Hayatımda neleri yapmak için erteliyorum? Yarın öleceğimi bilsem neler yapardım? Ya da ölmeyeceğimi nereden çıkardım? Eğer siz de kendinizi sorgulamayı, tanımaya çalışmayı, kendi varoluşsal kaygılarınızın farkına varmayı önemsiyorsanız kitabı okumanızda yarar var diyebilirim.

Keyifli okumalar.

**HAVVA NUR ERAYDIN
PSİKOLOJİK DANIŞMAN**

İNSAN TABİATINI TANIMA

Kitap Künyesi

Yazar Adı: Alfred Adler

Yayınevi: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları

Basım Yeri ve Tarihi: İstanbul, 1994

Sayfa Sayısı: 276

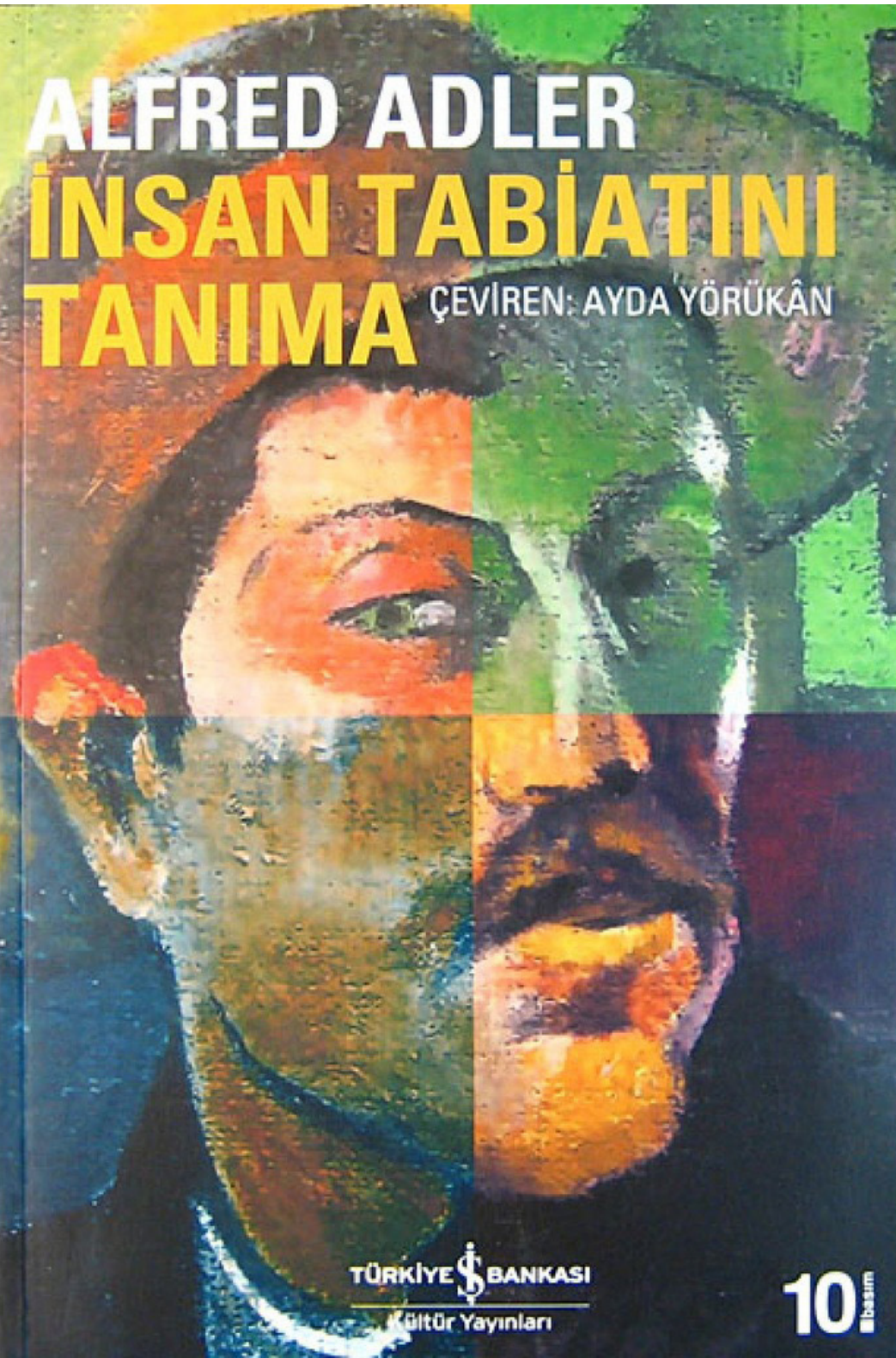
Alfred Adler 1870 yılında Viyana'da dünyaya gelmiştir. Altı kardeşten ikincisidir. Küçükken geçirdiği rahatsızlıklar hayatının kalanını etkilemiştir fakat buna rağmen çocukluk hayali olan doktorluk mesleğini eline almış ve göz doktoru olmuştur. Hastalarının tedavisi ile birlikte insan zihni üzerinde çalışmalar yapmış ve gözlemleri aşagılık kompleksi ve üstünlük çabası ile ilgili çalışmalarına ön ayak olmuştur. 1902 yılında yolları Freud ile kesişmiştir. Birlikte 'Viyana Psikanaliz Derneği' adını verdikleri psikanaliz toplantılarına ev sahipliği yapmışlardır fakat Adler, Freud'un kuramına yönelik fikir ayrılıklarından dolayı bir süre sonra bu çevreden ayrılmış ve kendi sistemini kurmuştur. Bundan sonraki çabası sistemini geliştirmeye yönelik

olmuştur. 1937'de İskoçya'ya konferans vermek için gittiği sırada kalp krizi geçirerek hayatını kaybetmiştir.

İnsan Tabiatını Tanıma, Bireysel Psikolojiyi halka tanıtmak amacıyla yazılmıştır. Bununla birlikte; kişinin, sorun yaşadığı alanlarda kendini, diğer insanlarla ilişkilerini, toplumla uyumunu kendisinin düzenleyebilmesi noktalarında kitap bir rehber niteliği taşımaktadır.

Kitap, Adler'in Viyana Halk Enstitüsü'nde vermiş olduğu konferansların derlemesinden oluşmuştur. Bu derlemeler insan davranışı ve karakter bilimi olarak iki genel kategoriye ayrılmış olup ruhsal hayat, çocuk ve toplum, aşagılık duygusu, cinsiyet, karakter, saldırganlık, duygular vb. alt başlıkları içermektedir.

Günümüz dünyasında artan nüfusun aksine gittikçe bireyselleşen kişiler haline geliyoruz. Bu bireyselleşme kimi zaman çevremizdeki insanlarla yeterli ilişki kurmamayı ifade ediyor. Yeterli ilişki kurulmaması ise sağlıklı iletişimi engellemekte, insanların birbirlerini anlayamamalarına ve birbirleriyle sorunlar yaşamasına neden olmaktadır.

Adler'e göre insan tabiatı ile ilgili daha çok bilgi sahibi olarak problemlerin önüne geçilebilir ve sosyal ilişkiler zarar görmemiş olur. İnsan tabiatını anlamamanın temelinde ise o kişinin ruhsal yaşamını anlamak gerektiği anlatılmaktadır. Burada karşımıza ilk olarak gaye çıkmaktadır. Ruhsal yaşamdaki bir hareketlilik ancak uygun bir gaye belirlemiş olmakla mümkündür. Gayeye yön veren şey kişinin tüm yaşamını etkileyen ilk çocukluk yaşantılarıdır. Çocukluk yaşantılarındaki olayların, izlenimlerin, tutumların tespiti ile daha sonrakiler ruhsal yaşam bağlamında birlikte ele alınmaktadır. Çocuğun kaçınıcı sırada doğduğu, çevresinden gördüğü sevgi/ihmal, içinde bulunduğu toplumun kadına ve erkeğe yüklediği roller, bedensel kusurları, aşağılık duygusu ve üstünlük çabası, oynanan oyunlar bu bağlamda üzerinde durulan konulardır.

Ruhsal hayatı şekillendiren bir diğer faktörün karakter özellikleri olduğundan bahsedilmektedir. Bu özellikler saldırgan, saldırgan olmayan, neşelilik, düşünme-konuşma biçimleri, duygular bağlamında incelenmiştir. Üzerinde en çok durulan konu ise boş gurur. Kıskançlık, haset, cimrilik, kin gibi özelliklerin altında yatan dinamiğin boş gururdan kaynaklı olduğu dikkat çeken noktalardandır. Ayrıca boş gururun, kişinin üstün/güçlü olmaya çalışmasına göre her insanda bulunduğu fakat aşırı hale geldiğinde sosyal duyguyu engellediği vurgulanmaktadır. Sosyal duygunun engellenmesinin önüne geçmek,

bu duyguyu geliştirmek adına yapılabilecek şeylerin başında çocuğun hatasına anında dönüt verip davranışını düzenleyecek bir anlayışı benimsemek gerektiği söylenebilir. Aile ve okul sistemleri bu doğrultuda hareket ederse sağlıklı ve güvengen bireyler yetiştirmek mümkün.

Kitaba dair kişisel izlenimim:

Her ne kadar Adler'in konferanslarından derlenmiş olsada aktarımdilininsohbethavasındadeğil akademik tarzda olduğu göze ilk çarpan detaylardan. Kavramlarla ilgili verilen örneklerin kiminde ise çevrenizden birinin tasvirine şahit olabilirsiniz. Hatta kimi örneklerin kendi davranışlarınızla benzerliği garip bir farkındalık oluşturuyor. Adler'in düşünce yapısını ve Bireysel Psikolojiyi daha yakından tanımak isteyenlerin okuyabileceği dolu dolu bir kitap.

MELİKE GÜMÜŞ
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

PSI KOLEKTİF+
TİYATRO İNCELEMELERİ

TÖRE

Oyunun Yazarı: Turgut Özakman

Yönetmen: Murat Atakü

Oyuncular: Serkan Sezgin, Elif Savran Perk, Burcu Tutkun Oruç

Oyun Türü: Dram

Oyun Süresi: 120 Dakika (2 Perde)

Sahne Yeri: Eskişehir Devlet Tiyatrosu

OYUN ÖZETİ:

Töre... Kadını yüceltmek, kan davasını aşılamak için Turgut Özakman'ın kaleme aldığı bir oyun. Düşünün ki ölüme karşın yaşamı savunmayı seçen sekiz kadın var olsun... Bu kadınlar, kocalarını toprağa gömmüş, sonrasında da aşkı, hayatı, sevdâyı unutmuş, ellerinde silah, dolaşan erkekleşmiş kadınlar olsun. Hayatın çetin şartları gereği erkekleşen bu kadınların yaşamı nasıl olur dersiniz? Kadınların mertliğini anlatan bu oyun her yönüyle insanın tüylerini diken diken ediyor.

OYUNUN İNCELENMESİ:

Oyunun genel teması incelendiğinde hümanist ve feminist ekollerin ağır bastığı göze çarpmaktadır. Bu çıkarım Özakman'ın, oyunda kan davasıyla birlikte gelen kıyım karşısına sevgiyi koymasıyla kendini göstermektedir. Bu sevgi o derece önemlidir ki beraberinde mutluluğu da doğurur. Mutluluk da en önemli araçlarından biri olan sanatla ve sanatla yoğrulan insanla hayat bulur. Nitekim bu anlayışla hümanist ekollerin ortaya attığı, psikolojinin temel ilkelerinden biri haline gelen, 'insan biricik ve tektir' ve 'insan sevmeye layık bir varlıktır' ilkeleri bu oyunda kendisini göstermektedir.

Toplumsal temelli modern terapi olarak görülen feminist ekol, daha çok kadınların ihtiyaçlarını karşılamak için geliştirilmiştir. Bu ekolün ilkelerine göre kadının bakış açısı önemlidir ve kadını güçlendirmek gerekmektedir. Turgut Özakman'ın bu oyunu yazış gayesinin kadını yüceltmek ve güçlendirmek olduğu göz önünde bulundurulduğunda oyunun belirtilen ekolü büyük oranda yansıttığı belirtilebilir.

Turgut Özakman bu oyunla birlikte kadına simgesel bir anlam yükler. Anadolu'nun bilge kadını güçlü, dirayetli kadındır. Oyun içerisinde birinci derece Anadolu'nun yaşlı ve bilge kadını da 'Nene' temsil eder. Örgütleyen de yöneten de odur. Aynı zamanda doğru yerde doğru teşhisi koyan, doğru tedavi yöntemleri uygulayandır. Oyun bu açıdan

değerlendirildiğinde de feminist ekolün ortaya çıkış amacını oluşturan 'toplum tarafından kadına biçilen geleneksel role karşı çıkmak' anlayışını bizlere sunmaktadır. Bu bağlamda oyun sadece kadınların problemlerine odaklanmaz, aynı zamanda kadının sosyo-politik ve kültürel anlamda bireylere etki etmesine ve toplumda sosyal değişimi sağlamasına da odaklanır.

Sonuç olarak Turgut Özakman ilkel bir gelenek haline gelmiş töre olgusunu bu oyunda eleştirmiştir. Oyunun odağı her ne kadar töre olarak görülse de Özakman bu olgudan hareketle ülkemizde var olan kadın sorunsalı konusunda farkındalık yaratmak amacıyla bu eseri kaleme almıştır. Bu durum oyunun hemen hemen tüm sahnelerinde kendini göstermiştir. Özakman aslında feminist ekolün sunduğu 'kadınların sosyal inanç ve değerleri nasıl içselleştirdiklerini anlamalarına yardımcı olma, kadınların benliğe zarar verici yapılara karşı nasıl mücadele verdiğinin farkına varma, bu yapıları değiştirmeye çalışma ve kadınların kendi bakış açılarını oluşturmalarına yardımcı olma ilkelerini töre odağında bizlere sunmuştur. Yani Özakman bir nevi feminist terapinin amaçlarını simgelerle bizlere aktarmıştır.

Oyun Hakkında Kişisel İzlenim:

İzlediğim oyunda yer alan oyunculuklar beni derinden etkilemiştir. Bunun yanında müziğin, ışığın etkili kullanılması ve oyun içerisinde de dengeli ve uyumlu bir biçimde yansıtılması bu etkiyi daha da kuvvetlendirmiştir. Bu etkiler ışığında Turgut Özakman'ın amaçladığı öğretilerin oyuncular tarafından çok net bir biçimde aktarılmasıyla Töre oyununun çağdaş Türk tiyatrosunun en önemli tragedya oyunu arasına girebileceği söylenebilir. Etkili oyunculuk ve müthiş efektler bu oyunu sizin açınızdan kaçınılmaz kılacaktır. İncelemesini gerçekleştirdiğimiz oyun yaşamış olduğunuz ilde sahnelenirse oyun gösterimden kaldırılmadan izlemenizi hararetle tavsiye ederim. Şimdiden iyi seyirler dilerim efendim...

AHMET ALAKUŞ
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

ANLAŞILMAZ KONUŞMALAR

Oyunun Yazarı: Andrew Bovell

Çeviren: Ekin Tuncay Turan

Yöneten: Ebru Nil Aydın

Oyuncular: Hakan Latifoğlu, Gonca Eryiğit,
Selver Kılıç

Oyun Süresi: 2 saat, 2 perde

Sahne Yeri: Diyarbakır Devlet Tiyatrosu

Sezon: 2019-2020

Andrew Bovell'in kaleme aldığı "Anlaşılmaz Konuşmalar" genelde ilişkileri özelde partnerler arasındaki ilişkileri ele almaktadır. 2 perdeden oluşan oyunda 9 farklı karakter yer almakta ve 9 farklı karakterle üç farklı hikaye işlenmektedir. Üç hikayenin de ortak noktası evli kişilerin sarsıntıda olan evlilikleri ve bunun sonucunda yeni ilişki kurma çabalarının sergilenmesidir. Oyunun başlamasıyla birlikte güven, sadakat, sevgi, iletişim, tutku, cesaret ve beklenti gibi kavramların seyirci tarafından sorgulanmaya başlanması sağlanmaktadır. Geçmişte birbirlerini seven ve buna dayalı olarak ilişkiye başlayan, bu ilişkilerini evlilikle resmiyete kavuşturan kişilerin birbirlerinden uzaklaşmaları, başka kişilerle yeni ilişkileri denemeye çalışmaları sadakat ve sevgi kavramlarının sorgulanmasını beraberinde getirirken; çiftlerin her şeye rağmen birbirlerini aldatamamaları bununla ilgili itirafta bulunmaları ise cesaret ile tutku kavramlarını düşündürmektedir. Güven kavramı

ANLAŞILMAZ KONUŞMALAR

ise ilişkilerin sarsılıp sarsılmamasında belirleyici bir rol oynayarak kişilerin aldatma olayı gerçekleştikten sonraki tavırlarını belirlemektedir. Oyun, seyircinin kendi yakın ilişkilerini ve iletişimi hayatında etkin bir şekilde kullanıp kullanmadığını sorgulamasını sağladığı gibi iletişim kurulmadığında kişilerin (bu oyun bağlamında eşlerin) yalnızlaştığını ve birbirlerinden uzaklaştığını gözler önüne sermektedir. Oyundaki karakterlerin 'arayış' içinde oldukları görülmektedir. Bu arayış yeni kişilerle 'yakın ilişkiler' kurma bağlamında gerçekleşiyor gibi görünse de aslında bunun 'hayata anlam katma, bir amaç ile yaşama bağlanma' arayışından başka bir şey olmadığı görülmektedir. Bu kavramlar ise Frankl'ın kurucusu olduğu, hümanist kuramlar çerçevesinde ele alınabilecek 'Logoterapi'yi akla getirmektedir. Logoterapide, bireyin hayatına anlam katması ve bir anlam ile yaşama bağlanabileceği üzerinde durulur. Hayatta bir amacı olan ve bu amacı uğruna çaba sarf eden kişilerin zorluklara göğüs gerebileceği düşüncesi

bu kuramın/yaklaşımın temel felsefeleri arasında yer almaktadır. Oyundaki kişilerin de tam da bu kuramda belirtilen anlam arayışı açısından bir boşlukta oldukları ve bir başka yaklaşım olan 'Varoluşçu yaklaşım' çerçevesinde ele alınabilecek 'varoluşsal boşluk' içinde oldukları görülmektedir. Ancak oyuncuların bunu pek fark etmediklerini ve ilişkileri ile ilgili sorgulamalara girmek yerine sürekli bir kaçış içerisinde olduklarını görmek mümkündür. Bu da Gestalt yaklaşımının önemli kavramlarından olan 'farkındalık' bağlamında ele alınabilir. Farkındalığı yüksek bireyler sorunları üzerinde düşünebilir, çözüm üretebilir ve değişim için gerekli gücü kendisinde bularak harekete geçebilir. Oyundaki karakterlerin farkındalıklarının yüksek olmadığı ve olayları yüzeysel bir şekilde ele aldıkları görülmektedir. Oyunun içeriği ile ilgili bunları söyledikten sonra teknik açıdan da birkaç konuya değinmekte fayda var. Işıklandırma, sahnelerle müziğin uyumu oyunun olumlu tarafları iken dört oyuncunun dokuz farklı karakteri canlandırması oyunun karmaşık görünmesine neden olmaktadır. Bu durum, seyircinin kişileri ve dolayısıyla oyunu takip etmesini zorlaştırmaktadır. Bir oyunda, teması aynı üç farklı oyun izlermiş gibi bir durumun olması ise oyundaki karakterlerin ve olayların detaylı bir

şekilde incelenmesini güç hale getirmektedir. Bu sebeple genel çerçevede oyun incelenmek zorunda kalınmıştır.

Oyuna ilişkin izlenimlerim:

Toparlamak gerekirse Diyarbakır'da yaşıyorsanız ve başta yakın ilişkiler olmak üzere ilişkilerinizi sorgulamak, belli başlı bazı kavramları (güven, sevgi, sadakat, cesaret, tutku vd.) hayatınız bağlamında sorgulamak istiyorsanız 'Anlaşılmaz Konuşmalar' adlı oyunu izlemeyi kaçırmayın! Tiyatroyla, sanatla kalın :)

MÜCAHİT AKKAYA
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

Ormanda yol ikiye ayrılıyordu
ve ben az kullanılanı seçtim.

Bu seçim,
hayatımda büyük fark yarattı.

Ölü Ozanlar Derneği (1989)

SAYI 5

PSİKOLEKTİF+

KASIM-2019